

Linköpings kommun
kommun@linköping.se

Rektorn vid Vreta Kloster skola
thomas.winberg@linkoping.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Vreta Kloster skola
i Linköpings kommun

Tillsyn av Vreta Kloster skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Vreta Kloster skola besöktes av Skolinspektionen den 7 mars 2012.

Helhetsbedömning

I Vreta Kloster skola ges eleverna förutsättningar att nå goda kunskapsresultat genom ett engagerat och professionellt arbete från lärarnas sida. Samtliga elever når emellertid inte målen, varför skolan måste vidta ytterligare åtgärder för att ge eleverna möjlighet att nå målen. Skolinspektionen bedömer att det finns bra förutsättningar för detta. Man har exempelvis på skolan arbetat med utveckling av matematikundervisningen genom ett projekt där många lärare har varit engagerade. Rektorn är insatt i den dagliga verksamheten samt har en god bild över kunskapsresultaten. Måluppfyllelsen i årskurs 5 pekar dock på att ytterligare insatser behövs för fler elever och i flera ämnen.

Vid tillsynen kan skolan visa på ett fungerande arbete med värdegrundsfrågor och att skolmiljön präglas av trygghet. I intervjuer exemplifierar lärare och elever hur skolans arbete mot kränkande behandling går till och hur eleverna ges möjlighet att utöva inflytande över utbildningen. Skolan behöver dock se till att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Vreta Kloster skola i Linköpings kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast 2012-10-31 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Säkerställa att skolans plan mot kränkande behandling upprättas enligt författningarnas krav (6 kap. 8 § skollagen; Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling (2006:1083).

Särskilt stöd

Rektorn fattar inte beslut om åtgärdsprogram enligt författningarnas krav

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Säkerställa att beslut om åtgärdsprogram fattas i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 9 § skollagen, 28 kap. 16 § skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast 2012-10-31** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Utformningen av inflytandet anges inte i planeringen av verksamheten

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. Vid inspektionstillfället relaterades inte de skriftliga omdömena i alla ämnen till elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Av det underlag Skolinspektionen har tagit del av vid faktakontrollen framgår att i vårterminens skriftliga omdömen så relaterar elevens kunskapsutveckling till kunskapskraven. Utifrån detta bedömer Skolinspektionen att bristen inte kvarstår och således avstår Skolinspektionen från att ingripa i denna del. Skolan erbjöd vid inspektionstillfället inte möjligheten att välja alla de alternativ som språkvalet innefattar. Under den tid tillsynen pågätt har detta dock ändrats så att alla alternativ erbjuds eleverna. Då detta fel är rättat avstår Skolinspektionen från ingripande även i denna del.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav

Motivering:

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

I Vreta kloster skolas plan beskrivs generella, förebyggande insatser mot kränkande behandling. Men det finns ingen redogörelse för åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året, kopplade till en kartläggning av situationen på skolan. Det saknas också en beskrivning av hur föregående års åtgärder har genomförts. Eleverna har heller inte deltagit i upprättandet och uppföljningen av planen.

Sammantaget behöver rektorn se till att skolans plan mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav. Rektorn behöver också se till att planen upprättas under medverkan av skolans elever.

Författning:

6 kap. 6 § skollagen, Lgr 11 2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Normer och värden/Lpo 94 2.1 Mål och riktlinjer, Normer och värden
6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut om åtgärdsprogram enligt författningarnas krav

Motivering:

Beslut om åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn kan delegera denna beslutanderätt, förutom i de fall stödet innebär särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning eller anpassad studiegång.

Rektorn och personal på Vreta Kloster skola beskriver en rutin som innebär att rektorn efter en pedagogisk kartläggning fattar beslut om att åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Med detta beslut bifogas information till föräldrarna om att beslutet kan

överklagas. Därefter utarbetar klassläraren i samarbete med specialläraren åtgärdsprogrammet. Rektorn beslutar inte om innehållet i åtgärdsprogrammet. Vårdnadshavarna har fått ta del av rektorns beslut om att utarbeta åtgärdsprogram med tillhörande besvärshänvisning samt åtgärdsprogrammet.

Skolinspektionen bedömer att det beslut som rektorn fattar om att åtgärdsprogram ska utarbetas inte är det formella beslut om åtgärdsprogram som avses i bestämmelsen. Det är därmed inte heller överklagbart. Om åtgärdsprogram utarbetas ska rektorn, eller den person som rektorn delegerat till, besluta om detta. Innehållet i åtgärdsprogrammet ska vara en del av det beslutet. Beslutet i form av ett åtgärdsprogram ska skrivas under av rektorn som är beslutsfattare enligt författningen, eller av den som fått en delegation att fatta beslut. I beslutet ska det också finnas tydlig information om vårdnadshavarnas rätt att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Under pågående tillsyn har skolan ändrat sina rutiner så att vårdnadshavarna vid ett och samma tillfälle får tillhanda beslutat åtgärdsprogram med tillhörande besvärshänvisning. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Innehållet i åtgärdsprogrammen

Av intervjuer med personal och rektor framgår att innehållet i åtgärdsprogrammen inte tydligt utgår från elevens behov av stöd i alla ämnen, exempelvis utarbetas inte åtgärdsprogram i ämnet slöjd.

Rektorn måste därför säkerställa att innehållet i åtgärdsprogrammen utgår från elevens behov och omfattar alla ämnen där eleven behöver särskilt stöd.

Författning:

3 kap 9 § skollagen

28 kap. 16 § skollagen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Utformningen av inflytandet anges inte i planeringen av verksamheten

Motivering:

Av skollagen framgår att den närmare utformningen av elevernas inflytande ska anges i planeringen av verksamheten. Planeringen är en del av skolans kvalitetsarbete och ska dokumenteras.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att eleverna har ett inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Vidare hålls eleverna informerade i frågor som rör dem. Vid skolan finns även klassråd, elevråd och tillfälliga elevgrupper inom olika tidsbestämda projekt. Personalen har även under föregående läsår gemensamt diskuterat och analyserat hur skolan kan arbeta för att öka elev-

inflytandet. Skolan har dock inte i planeringen av verksamheten, som en del av kvalitetsarbetet, dokumenterat den närmare utformningen av elevernas inflytande.

Rektorn måste därför säkerställa att planeringen för den närmare utformningen av inflytandet på skolan dokumenteras som en del av kvalitetsarbetet.

Författning:

4 kap. 4, 6 och 14 §§ skollagen

Avstår från ingripande:**Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning****Bedömning:**

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingsplanen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I de skriftliga omdömen Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid elevens kunskapsutveckling i relation till kunskapskraven i varje ämne eleven får undervisning i. Exempelvis ges i ämnet idrott och hälsa en bedömning av elevens engagemang och koncentration vilket inte har någon motsvarighet i kunskapskraven.

Under den tid tillsynen pågått har det på skolan bedrivits ett utvecklingsarbete gällande skriftliga omdömen med bland annat kollegautvärderingar. Av det underlag Skolinspektionen har tagit del av vid faktakontrollen framgår att i vårterminens skriftliga omdömen så relaterar elevens kunskapsutveckling till kunskapskraven. Utifrån detta bedömer Skolinspektionen att bristen inte kvarstår och således avstår Skolinspektionen från att ingripa i denna del.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning:**

Språkval erbjuds inte i enlighet med författningarnas krav.

Motivering:

Av skolförordningen framgår att som alternativ till franska, spanska och tyska ska en elev få välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk.

Eleverna i Vreta Kloster skola erbjuds att läsa franska, spanska och tyska som språkval. Eleverna kan även välja svenska och engelska, men erbjuds inte språken var för sig. Eleverna erbjuds heller inte teckenspråk. Under pågående tillsyn har dock vårens information ändrats så att alla alternativ erbjuds eleverna. Då felet är rättat avstår Skolinspektionen från ingripande i denna del.

Föfattning:

9 kap. 6 § skolförordningen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Skolinspektionen har tagit del av skolans egna sammanställningar över elevernas måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen i årskurs 3 och 5 år 2010 och 2011. Sammanställningen visar att elevernas resultat i årskurs 3 är goda. Samtliga elever i årskurs 3 når målen 2011. Kunskapsresultaten är lägre i årskurs 5. Andelen elever som nådde målen har minskat mellan åren 2010-2011 i ämnena slöjd (från 95 till 84 procent), geografi (från 100 till 95 procent) och engelska (från 95 till 92 procent). År 2011 nådde inte heller alla elever målen i ämnena matematik (95 procent) och svenska (92 procent). Skolan arbetar dock aktivt med insatser för att höja dessa resultat. Skolan arbetar på flera sätt för att förebygga och förhindra kränkande behandling av eleverna. Rektorn betonar att man har fått jobba mycket med skolans klimat och bemötandet mellan eleverna. Man har medvetet ägnat sig åt förebyggande arbete gällande värdegrundsfrågor och förhållningssätt i förskoleklass. Skolinspektionens elevenkät visar att en majoritet av de tillfrågade eleverna känner sig trygga men alla är inte säkra på vilken vuxen de ska ta kontakt med om något händer. Av intervjuerna på skolan framkommer också en viss osäkerhet kring hur väl innehållet i planen mot kränkande behandling är känt på skolan.

Beskrivning av Vreta Kloster skola

Vreta kloster skola ligger ca 10 km väster om Linköping. Skolans cirka 275 elever kommer från samhället Berg som den största tätorten och med en stor andel elever från den omgivande landsbygden. Skolan har inga elever som är aktuella för modersmålsundervisning eller svenska som andraspråk.

Skolenheten leds av en rektor. Lärare och elever är indelade i tre arbetslag, ett för fritidshemmet, ett för årskurs 1-3 och ett för årskurs 4-6. Dessa leds av varsin arbetslagledare. Fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms inte i detta beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Eleonor Duvander och utredare Sofia Lindstrand.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Robert Holmblad
Utredare/föredragande

Skolinspektionen

Beslut

2012-06-04

9 (11)

Dnr 43-2011:1859

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen.

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Tillsynen inriktas vanligtvis mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys görs i vissa fall en begränsad tillsyn som inte omfattar alla områden.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning kommunens verksamhet inom de granskade områdena och vid den aktuella tidpunkten, *avviker* från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den avser alltså inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens skolväsende.

Enligt övergångsbestämmelserna i lag om införande av skollagen samt i skolförordningen ska vissa bestämmelser om betyg i 2010 års skollag och 2011 års skolförordning inte tillämpas för elever i årskurs 9 under läsåret 2011/2012. Istället gäller bestämmelser i 1994 års grundskoleförordning. Enligt övergångsbestämmelsen i förordning om den nya läroplanen (Lgr 11) ska förordningen om 1994 års läroplan (Lpo 94) fortsätta gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/2012. Till följd av övergångsbestämmelserna redovisas även de bestämmelser som gäller för elever i årskurs 9 i författningshänvisningarna.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas.¹ Skolinspektionens bedömning av kommunens ansvarstagande för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och vuxenutbildning redovisas i separata beslut. Iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen sammanställs i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat, samt på den information som inhämtas via intervjuer och observationer under Skolinspektionens besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspekt-

¹ Samtliga beslut går att finna på Skolinspektionen hemsida: www.skolinspektionen.se.

ionens regi.² Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Företrädare för kommunen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut. Alla beslut kompletteras också med en muntlig återrapportering till företrädare för kommunen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor/förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

² Resultat från enkätundersökningen återfinns för respektive skola i Skolverkets databas SIRIS, se www.skolverket.se.